ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

ЛИСТ

від 25.01.2016 р. N 2237/7/99-99-17-02-01-17

Головним управлінням ДФС в областях та м. Києві,
Підрозділам доходів і зборів з фізичних осіб,
Міжрегіональному головному управлінню ДФС - Центральному офісу з обслуговування великих

Про внесення змін до порядку адміністрування податку на доходи фізичних осіб та військового збору

Законом України від 24 грудня 2015 року N 909-VIII "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році" внесені зміни, зокрема, до таких норм Податкового кодексу України (далі - ПКУ).

Ставки податку на доходи фізичних осіб та військового збору

Оподаткування доходів, зокрема у вигляді заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які нараховуються (виплачуються, надаються) платнику у зв’язку з трудовими відносинами, починаючи з 1 січня 2016 року, здійснюється за ставкою 18 відсотків. Також ставка податку може становити інший

розмір, визначений розділом IV ПКУ.

Ставка військового збору, як і у 2015 році, залишилась на рівні 1,5 відс. від об’єкта оподаткування.

Додатково повідомляємо, що під час нарахування (надання) доходів у будь-якій негрошовій формі базою оподаткування є вартість такого доходу, розрахована за звичайними цінами, правила визначення яких встановлені згідно з ПКУ, помножена на коефіцієнт, який у 2016 році становить 1,21951 (К = 100 : (100 - 18).

Щодо оподаткування лікарняних та відпускних

Відповідно до п. 163.1 ст. 163 ПКУ об’єктом оподаткування резидента є, зокрема, загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

До загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включаються доходи у вигляді заробітної плати, нараховані (виплачені) платнику податку відповідно до умов трудового договору (контракту) (пп. 164.2.1 п. 164.2 ст. 164 ПКУ).

Згідно з пп. 14.1.48 п. 14.1 ст. 14 ПКУ заробітна плата - основна та додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, які виплачуються (надаються) платнику податку у зв’язку з відносинами трудового найму.

При цьому згідно з пп. 168.1.1. п. 168.1 ст. 168 ПКУ податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов’язаний утримувати податок із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку податку, визначену в ст. 167 ПКУ.

Якщо платник податку отримує доходи у вигляді заробітної плати за період її

збереження згідно із законодавством, у тому числі за час відпустки або перебування платника податку на лікарняному, то з метою визначення граничної суми доходу, що дає право на отримання податкової соціальної пільги, та в інших випадках їх оподаткування, такі доходи (їх частина) відносяться до відповідних податкових періодів їх нарахування (пп. 169.4.1 п. 169.4 ст. 169 ПКУ).

При цьому роботодавець та/або податковий агент має право здійснювати перерахунок сум нарахованих доходів, утриманого податку за будь-який період та у будь-яких випадках для визначення правильності оподаткування, незалежно від того, чи має платник податку право на застосування податкової соціальної пільги (пп. 169.4.3 п. 169.4 ст. 169 ПКУ).

Отже, суми лікарняних, відпускних, нараховані (виплачені) у 2016 році за місяці 2016 року, оподатковуються за 18-відс. ставкою.

Суми лікарняних, нараховані і виплачені у 2016 році за місяці 2015 року, включаються при перерахунку до загального оподатковуваного доходу відповідних податкових періодів (місяців) 2015 року та оподатковуються за ставками, які діяли до 01.01.2016 р., тобто 15 відс. (20 відсотків).

Разом з тим суми відпускних, нараховані та виплачені у 2015 році за 2016 рік, відносяться податковим агентом до загального оподатковуваного доходу 2016 року та оподатковуються за ставкою 18 відсотків.

Додатково повідомляємо, що інші доходи, нараховані податковим агентом, оподатковуються за відповідною ставкою податку, яка діяла (діє) на момент їх нарахування.

Щодо оподаткування пенсій

Згідно з пп. 164.2.19 п. 164.2 ст. 164 ПКУ до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включаються, зокрема, суми пенсій

(включаючи суму їх індексації, нараховану відповідно до закону) або щомісячного довічного грошового утримання, отримуваних платником податку з Пенсійного фонду України чи бюджету згідно із законом, якщо їх розмір перевищує три розміри мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), встановленої на 1 січня звітного податкового року, - у частині такого перевищення, а також пенсій з іноземних джерел, якщо згідно з міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, такі пенсії підлягають оподаткуванню чи не оподатковуються в країні їх виплати.

Ставка податку становить 15 відс. бази оподаткування щодо перевищення суми пенсії (включаючи суму її індексації, нараховану відповідно до закону), щомісячного довічного грошового утримання, визначеної у пп. 164.2.19 п. 164.2 ст. 164 ПКУ, які отримуються платником податку з Пенсійного фонду України чи бюджету згідно із законом (п. 167.4 ст. 167 ПКУ).

Зазначаємо, що з 1 січня 2016 року відповідно до ст. 8 Закону України від 25 грудня 2015 року N 928-VIII "Про державний бюджет на 2016 рік" розмір мінімальної заробітної плати для працездатних осіб становить 1 378 грн. на місяць.

Таким чином, починаючи з 1 січня 2016 року, податкові агенти при виплаті пенсій у розмірі, що перевищує 4 134 грн. (розмір мінімальної заробітної плати 1 378 грн. х 3), зобов’язані утримати податок на доходи фізичних осіб із загальної суми перевищення за ставкою 15 відсотків.

Щодо оподаткування процентів на поточних або депозитних банківських рахунках та вкладах (депозитах) у кредитних спілках

Відповідно до пп. 170.4.1 п. 170.4 ст. 170 ПКУ податковим агентом платника податку під час нарахування на його користь доходів у вигляді процентів є особа, яка здійснює таке нарахування.

Отже, податковий агент із сум процентів, нарахованих за податковий (звітний) місяць на суми банківських вкладних (депозитних) або поточних рахунків утримує податок на доходи фізичних осіб за ставкою 18 відс., та перераховує дані суми податку до бюджету

у термін не пізніше 30 календарних днів, наступних за місяцем нарахування доходу.

Водночас податкові агенти (банки, кредитні спілки), які нараховують доходи у вигляді процентів, зазначених у пп. 170.4.1 цього пункту, у податковому розрахунку, подання якого передбачено пп. "б" п. 176.2 ст. 176 ПКУ, відображають загальну суму нарахованих у звітному податковому періоді доходів та загальну суму утриманого з них податку (пп. 170.4.2 п. 170.4 ст. 170 ПКУ).

Щодо оподаткування виграшів, призів

Згідно з пп. 164.2.8 п. 164.2 ст. 164 ПКУ до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включаються, зокрема, пасивні доходи (крім зазначених у пп. 165.1.41 п. 165.1 ст. 165 ПКУ), доходи у вигляді виграшів, призів.

Податковим агентом платника податку під час нарахування (виплати, надання) на його користь доходу у вигляді виграшів (призів) у лотерею чи в інші розіграші, у букмекерському парі, у парі тоталізатора, призів та виграшів у грошовій формі, одержаних за перемогу та/або участь в аматорських спортивних змаганнях, у тому числі у більярдному спорті, є особа, яка здійснює таке нарахування (виплату) (пп. 170.6.1 п. 170.6 ст. 170 ПКУ).

Відповідно до пп. 170.6.2 п. 170.6 ст. 170 ПКУ податковим агентом - оператором лотереї у строки, визначені ПКУ для місячного податкового періоду, до бюджету сплачується (перераховується) загальна сума податку, нарахованого за ставкою, визначеною п. 167.1 ст. 167 ПКУ, із загальної суми виграшів (призів), виплачених за податковий (звітний) місяць гравцям у лотерею.

Отже, для доходів у вигляді виграшів, призів, починаючи з 1 січня 2016 року, встановлена єдина ставка податку на доходи фізичних осіб в розмірі 18 відсотків.

Щодо розміру податкової соціальної пільги

Відповідно до абзацу першого пп. 169.4.1 п. 169.4 ст. 169 ПКУ податкова соціальна пільга застосовується до доходу, нарахованого на користь платника податку протягом звітного податкового місяця як заробітна плата (інші прирівняні до неї відповідно до законодавства виплати, компенсації та винагороди), якщо його розмір не перевищує суми, що дорівнює розміру місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженого на 1,4 та округленого до найближчих 10 грн. (у 2016 році - 1 930 гривень).

З урахуванням норм абзацу першого пп. 169.4.1 п. 169.4 цієї статті платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподатковуваного доходу, отримуваного від одного роботодавця у вигляді заробітної плати, на суму податкової соціальної пільги у розмірі, що дорівнює 50 відс. розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (у розрахунку на місяць), встановленому законом на 1 січня звітного податкового року, - для будь-якого платника податку (пп. 169.1.1 п. 169.1 ст. 169 ПКУ).

Статтею 7 Закону України від 25 грудня 2015 року N 928-VIII "Про державний бюджет на 2016 рік" встановлено прожитковий мінімум для працездатних осіб з 1 січня 2016 року у розмірі 1 378 гривень.

Так, у 2016 році податкова соціальна пільга становить у розмірі 100 відс. - 689 грн., у розмірі 150 відс. - 1 033,5 грн., у розмірі 200 відс. - 1 378 гривень.

Голова

Р. М. Насіров

Профи Винс